

ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY

Druh vnitřního řídicího aktu:

Sdělení náměstka generálního ředitele Úřadu práce ČR č. 21/2012

Název vnitřního řídicího aktu:

Uznatelné zvýšené náklady k příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě

Zrušuje:

Účinnost: od **2. 11. 2012**

Účinnost: **na dobu neurčitou**

Za navrhovatele:

Mgr. Viktor Najmon

vedoucí oddělení trhu práce a analýz

Datum:

2. 11. 2012

Podpis:

Viktor Najmon, v. r.

Kontroloval z hlediska formálně právního:

JUDr. Jana Pašková

vedoucí oddělení kontrolně právního

Datum:

2. 11. 2012

Podpis:

Jana Pašková, v. r.

Schválil:

Mgr. Martin Žárský

náměstek generálního ředitele ÚP ČR

Datum:

2. 11. 2012

Podpis:

Martin Žárský, v. r.

Počet originál. výtisků:

1

Číslo výtisku:

1

Skartační režim:

A

Tímto sdělením stanovuji postup při uznávání dalších nákladů, o které lze zvýšit příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě podle ustanovení § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“).

Po uplynutí 12 kalendářních měsíců ode dne obsazení zřízeného chráněného pracovního místa (dále jen „CHPM“) nebo ode dne vymezení CHPM může zaměstnavatel v žádosti o příspěvek za následující kalendářní čtvrtletí uplatnit nárok na zvýšení příspěvku o částku odpovídající prokázaným dalším nákladům vynaloženým zaměstnavatelem na zaměstnávání osob se zdravotním postižením v kalendářním čtvrtletí, za které o příspěvek žádá, nejvýše však o 2 000 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením.

Článek I.

Náklady, o které lze zvýšit příspěvek dle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti

1. O další náklady, lze požádat v rámci podané žádosti o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti řízení o žádosti včetně nároku na zvýšení příspěvku o částku odpovídající dalším nákladům je vedeno ve správním řízení (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“).
2. Další náklady, o které lze zvýšit příspěvek poskytovaný dle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti, jsou definovány v souladu s Nařízením Evropské komise č. 800/2008 (dále jen „nařízení EK“), kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). Nařízení říká, že způsobilými náklady jsou náklady dodatečné k těm, které by vznikly zaměstnavateli při zaměstnávání zaměstnanců, kteří nejsou osobami se zdravotním postižením.
3. Uznatelné jsou náklady s datem zdanitelného plnění v příslušném kalendářním čtvrtletí, a které byly zároveň uhrazeny do dne podání žádosti.

Pozn. – den zdanitelného plnění - dle ustanovení § 21 zákona č. 235/2004 Sb. o DPH se jedná o den dodání, popř. den přijetí platby, a to ten den, který nastane dříve.

Tj. jinými slovy řečeno - den dodání musí být v daném čtvrtletí a zaplacení nejpozději do dne podání žádosti o příspěvek.

4. **Zálohová faktura** není uznatelným nákladem, o který lze zvýšit příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Nejedná se o zúčtovaný náklad vzniklý zaměstnavateli.
5. Vzhledem k tomu, že příspěvek je poskytován na osobu se zdravotním postižením v pracovním poměru a vzhledem k tomu, že zvýšení příspěvku o správné náklady (ustanovení § 14a odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 518/2004 Sb. dále jen „Vyhláška“, kterou se provádí zákon o zaměstnanosti) je poskytováno paušálně, lze paušální část zvýšení příspěvku uplatnit měsíčně na zaměstnance se zdravotním postižením v pracovním poměru i v případě, že je tento zaměstnanec po část měsíce nebo celý měsíc v pracovní neschopnosti, ukončil pracovní poměr v průběhu měsíce či nastoupil do pracovního poměru v průběhu měsíce.
6. Pokud bude uznatelnost nákladů (např. u provozních zaměstnanců či u nákladů na dopravu) stanovena dle poměru průměrného přepočteného počtu všech zaměstnanců a zaměstnanců se zdravotním postižením (viz níže), použije se k výpočtu **průměrný čtvrtletní přepočtený počet**.
7. Krajská pobočka Úřadu práce České republiky (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) sepíše záznam o projednání uznatelnosti nákladů na přizpůsobení provozovny (tj. nákladů dle ustanovení § 14a odst. 1 písm. d) Vyhlášky. Požadavek konzultace uznatelnosti těchto nákladů vyplývá ze žádosti o poskytnutí příspěvku.
8. Zvýšení příspěvku nenáleží na zaměstnance, který pracuje na CHPM vymezeném mimo pracoviště zaměstnavatele. Pro účely zvýšení příspěvku se rozumí tímto zaměstnancem zaměstnanec pracující ve svém obydli, tzn.

zvýšení lze uplatnit např. i na zaměstnance, jehož výkon práce není na konkrétním pracovišti (provozovně) např. řidič, ale z povahy práce vyplývá, že se nejedná o tzv. domácího zaměstnance. Pokud zaměstnavatel obejde podmínku tak, že si zřídí v místě bydliště zaměstnance provozovnu, mělo by být pro tohoto zaměstnavatele u některých nákladů obtížné doložit a prokázat, že uplatňované náklady byly vynaloženy v souvislosti s výkonem práce zaměstnance se zdravotním postižením.

9. Dle bodu 12 přechodných ustanovení zákona č. 367/2011 Sb., kterým byl novelizován zákon o zaměstnanosti, se doba 12 měsíců pro zvýšení příspěvku dle ustanovení § 78 odst. 3 zákona o zaměstnanosti nevztahuje na zaměstnavatele, kteří od 1. 7. 2011 do 30. 6. 2012 zaměstnávali v průměrném přepočteném počtu více než 50 % osob se zdravotním postižením. Pokud tedy zaměstnavatel tuto podmínku splnil, lhůta 12 měsíců se pro účely poskytování příspěvku za 3. čtvrtletí 2012 započte na všechna místa vytvořená do 30. 6. 2012. Bod 12 přechodných ustanovení zákona č. 367/2011 Sb., kterým byl novelizován zákon o zaměstnanosti, je nutné vykládat v souvislosti s bodem 11 stejných přechodných ustanovení, ve kterém je dán prostor pro vymezení chráněných pracovních míst v průběhu prvních dvou čtvrtletí roku 2012, aby byla splněna podmínka nároku na příspěvek za třetí čtvrtletí 2012. tzn., že příspěvek za 3. čtvrtletí 2012 bude moci být poskytnut na všechny zaměstnance pracující na pracovních místech, která budou mít k 30. 6. 2012 charakter chráněného pracovního místa. A na to navazuje bod 12 přechodných ustanovení, podle kterého se u těchto chráněných pracovních míst považuje doba 12 měsíců za splněnou, pokud ve čtyřech čtvrtletích předcházejících datu 1. 7. 2012 byla splněna podmínka zaměstnávání více než 50 % osob se zdravotním postižením, a příspěvek podle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti je tak možné podle ustanovení § 78 odst. 3 navýšit.

- 10. Pro zjišťování splnění podmínky, že zaměstnavatel zaměstnává na CHPM více než 50 % zaměstnanců osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců se od 1. 7. 2012 průměrný přepočtený počet osob se zdravotním postižením vypočítá ze skutečně odpracovaných hodin ode dne vymezení CHPM a fond pracovní doby se**

bude brát také za dobu ode dne vymezení. Přepočtený počet všech zaměstnanců se vypočítá ze skutečně odpracovaných hodin za celé čtvrtletí, stejně tak fond pracovní doby také za celé čtvrtletí.

11. Požadavky na dokladování a prokazování dalších nákladů uvedených v ustanovení § 14a pod písmeny b) až d) Vyhlášky jsou, při respektování v tomto sdělení náměstka generálního ředitele uvedených informací, ponechány na jednotlivých krajských pobočkách Úřadu práce. K jednotlivým případům je nutné přistupovat individuálně (s ohledem na strukturu zaměstnanců daného zaměstnavatele, na strukturu a rozsah nárokových nákladů, na případnou nadměrnou administrativní zátěž apod.). Krajská pobočka Úřadu práce bude při dokladování a prokazování nákladů vycházet ze zkušeností získaných v minulých letech při poskytování příspěvku na částečnou úhradu provozních nákladů chráněné pracovní dílny a chráněného pracovního místa. Účastníci řízení jsou dle ustanovení § 52 správního řádu povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení.

Článek II. K jednotlivým druhům nákladů

1. Vyhláška definuje **zvýšené správní náklady** jako náklady na vedení personální, mzdové a sociální agendy zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením (dále jen „OZP“), na komunikaci se státními orgány v souvislosti se zaměstnáváním OZP, nájemné za prostory spojené se zaměstnáváním OZP, zvýšenou potřebu energie na zaměstnávání OZP apod. Vzhledem k tomu, že není možné vyčíslit, doložit, ani prokázat, v jaké výši dodatečné náklady na uvedené druhy nákladů zaměstnavatel vynaložil (v porovnání s náklady, které by zaměstnavateli vznikly při zaměstnávání zaměstnanců, kteří nejsou OZP), byla do vyhlášky zakotvena pevná částka (4 % průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí rok), kterou si může zaměstnavatel na každého zaměstnance se zdravotním postižením nárokovat, a to bez nutnosti prokazování či dokladování.
2. V případě mzdových nákladů provozních zaměstnanců a pracovních asistentů jsou uznatelné mzdové náklady za dobu výkonu práce při pomoci OZP, tzn.

nelze nárokovat náhrady mzdy za pracovní neschopnost či překážky v práci na straně zaměstnavatele.

3. Pojmy pracovní asistent a provozní zaměstnanec je potřeba pro účely zvýšení příspěvku vykládat v návaznosti na výše uvedené Nařízení Evropské komise o blokových výjimkách, a to tak, že se jedná o zaměstnance, kteří při výkonu pracovní činnosti pomáhají zaměstnancům se zdravotním postižením s úkony, které vzhledem ke svému zdravotnímu postižení sami učinit nemohou. K oběma pojmům tedy bude přistupováno obdobným způsobem s tím rozdílem, že činnost pracovního asistenta je na pomoc OZP přímo zaměřena (pracovní asistence je hlavní pracovní náplní). Provozní zaměstnanec se na pomoc OZP primárně nezaměřuje – svoji pracovní činnost však vykonává na stejném pracovišti jako OZP a v průběhu pracovní doby nahodile či opakovaně vypomáhá zaměstnancům se zdravotním postižením (např. drobné výpomoci při pracovních úkonech, manipulace s materiálem apod.).
4. V případě provozního zaměstnance tedy musí z pracovní smlouvy vyplývat, že při výkonu práce pomáhá OZP s určitými úkony nebo že je výkon práce realizován na stejném pracovišti jako výkon práce OZP.
5. Vzhledem k obtížnosti prokazování počtu hodin strávených pracovními asistenty či provozními zaměstnanci při pomoci OZP se stanoví uznatelnost mzdových nákladů následujícím způsobem:
 - a) pokud pracovní náplň asistentů obsahuje další činnosti, které by s pomocí zaměstnancům se zdravotním postižením nesouvisely, stanoví se uznatelnost mzdových nákladů v poměrné části dle počtu hodin (výše úvazku) odpracovaných při pomoci zaměstnancům se zdravotním postižením a počtu hodin (výše úvazku) odpracovaných v rámci dalších činností,
 - b) pokud pracovní asistence tvoří celou pracovní náplň, je uznatelných 100% mzdových nákladů pracovních asistentů,
 - c) pokud pracovní asistence není zajišťována zaměstnanci zaměstnavatele, potom si může zaměstnavatel nárokovat náklady, které vynaložil na nákup pracovní asistence jako služby,

- d) v případě provozních zaměstnanců se uznatelnost mzdových nákladů stanoví v poměrné části dle průměrného přepočteného počtu všech zaměstnanců zaměstnavatele a průměrného přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením, na které se vztahuje zvýšení příspěvku.
6. Uznatelné jsou náklady na dopravu materiálu a hotových výrobků a náklady na dopravu zaměstnanců se zdravotním postižením, které mají přímý vztah k cestě OZP na/z pracoviště nebo k dopravě materiálu či hotových výrobků, tj. náklady související s dopravou OZP, materiálu či výrobků z místa X na místo Y. Uznatelné jsou tedy např. tyto náklady:
- a) pohonné hmoty,
 - b) dálniční známka, pokud je k přepravě OZP (materiálu určenému ke zpracování OZP nebo výrobků zpracovaných OZP) pravidelně využívána dálnice,
 - c) mzdové náklady řidičů, pokud řidič pravidelně dopravuje OZP (materiál určený ke zpracování OZP nebo výrobky zpracované OZP),
 - d) zákonné, havarijní pojištění, silniční daň či náklady na technickou kontrolu, pokud je s daným automobilem pravidelně dopravována OZP (materiál či výrobky),
 - e) cestovní náhrady zaměstnance se zdravotním postižením, pokud k dopravě materiálu či výrobků využívá zaměstnanec vlastní vozidlo a zaměstnavatel mu v této souvislosti proplácí cestovní náhrady.
7. Neuznatelnými náklady jsou náklady, které mají investiční charakter nebo náklady na zhodnocení investičního majetku, např.:
- a) pořízení automobilu,
 - b) oprava automobilu,
 - c) nákup náhradních dílů,
 - d) leasing,
 - e) odpisy.
8. V případech uvedených v bodě 7 tohoto článku sdělení náměstka generálního ředitele Úřadu práce ČR se nejedná o náklady, které by s danou cestou OZP

(s materiálem či výrobky) přímo souvisely (automobil lze použít také k jiným účelům než je doprava, která by souvisela se zaměstnáváním OZP).

9. Dopravou na/z pracoviště se rozumí např. také jízdy zaměstnance se zdravotním postižením - obchodního zástupce za klienty.
10. Uznatelná je rovněž doprava, kdy jsou přepravovány výrobky za účelem dalšího prodeje, tj. případy, kdy se nejedná o výrobky zaměstnavatele.
11. Pokud zaměstnavatel může předloženými doklady prokázat, že náklad souvisí výhradně s dopravou zaměstnanců se zdravotním postižením na pracoviště a z pracoviště nebo s dopravou materiálu a hotových výrobků, na jejichž výrobě se podílí pouze zaměstnanci se zdravotním postižením, může si uplatnit celou částku vynaložených nákladů.
12. Pokud je dopravován materiál a výrobky související zároveň s prací OZP i zdravých zaměstnanců nebo jsou dopravováni současně zaměstnanci OZP i zdraví zaměstnanci, uznatelnost nákladů se pro účely zvýšení příspěvku stanoví v poměrné části dle průměrného přepočteného počtu všech zaměstnanců zaměstnavatele a průměrného přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením, na které se vztahuje zvýšení příspěvku.
13. Uznatelnost jednotlivých nákladů na přizpůsobení provozovny je potřeba posoudit v kontextu druhu zdravotního postižení a vykonávané práce, tj. s ohledem k výše uvedenému Nařízení Evropské komise. Způsobilými jsou náklady dodatečné k těm, které by vznikly podniku při zaměstnávání zaměstnanců, kteří nejsou zdravotně postižení. Tj. např. mobilní telefon nelze považovat za zvláštní pomůcku pro výkon práce OZP. Stejně tak nářadí (kleště, montážní klíče). Sluchátka pro ochranu sluchu – pokud jsou v provozu nutné pro všechny (i zdravé zaměstnance), nelze takový náklad uplatnit. Pokud ale sluchátka potřebuje jen zaměstnanec se zdravotním postižením s ohledem na své zdravotní postižení, takové náklady lze uplatnit.